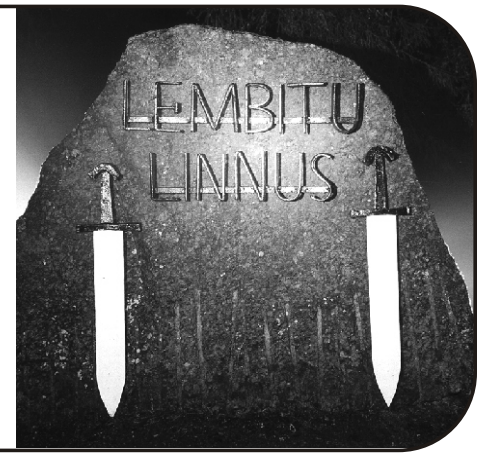

Suure-Jaani
valla
ajaleht

Nr 3 (120)
Märts 2010

LEOLE

MÄRTS Aastal 2010

Märts on traditsiooniliselt kevade alguse kuu. Millal tänavuse talvega kogunenud suured hanged sulada jõuavad ja kas tuleb suur uputus või mitte - eks aeg näitab.

Veebruarituiskude ajal pidi aga nii mõnigi tõdema, et vähegi tõsisemale loodusjõule niisama lihtsalt vastu ei saa. Mõnes kohas oli tee lahti- lükkamiseks vaja jõulisemat tehnikat kui igapäevaselt ja nii mõnelgi inimesel jäi paraku planeeritud ajaks kavandatud kohta minemata. Eriti kuri tundus ilmataat olevat Vastemõisas toimunud isetegevuslaste peo päeval 20. veebruaril ja 23. veebruaril, kui vallavanem võttis vastu viimasel kuuel kuul vallas sündinud beebisid ja nende vanemaid.

Vastemõisa kontserdil küll ükski lugu laulmata ega tants tantsimata ei jäänud, aga päris paljud kiirustasid tavalisest varem koju, sest kardeti tuisku ja järjest halvenevaid teelusid. Nii said sel korral need, kes peole jäid, tantsupõrandal pisut suuremaid poognaid võtta kui eelmistel aastatel harjutud. Kõik kultuuripremia saajad aga kahjuks oma tunnustusele järele tulema ei pääsenudki.

Uute vallakodanike vastuvõtt sattus kahe päikesepaistelise päeva vahele, kuid siis tuli alla selline kogus lund, et 24-st kutsutud perest sai ja riskis kohale tulla vaid 9. Ülejäänud valla vapi- gahõbelusikad ootavad alles omanikele üleandmist.

Nagu kõige eelnenu eest vabandada tahtes, saatis talv Eesti Vabariigi aastapäevaks kauni päikesepaistelise päeva, mis tõi Lembitu juurde aktusele pea 300 inimest, osa neist ka väljapoolt Suure-Jaani.

Silmarõõmu pakkuvast rohkest lumest on tingitud muidki muresid: kus ähvardab katust sisse kukkuda, kus ohustavad möödakäijaid ja autosid suured jääpurikad, kus tilgub katust läbi. Lumerohke talv sunnib meenutama esivanemate tarkusi ja seda, kuidas hakkama saada. Kui mõnel pool on rõõm näha, et inimestel nutikusest puudus ei ole, siis teisel tuleb tõdeda, et unustatud on needki talupojatarkused, mis veel paar aastakümnet tagasi kõigil selged olid.

Rasked ajad sunnivad rohkem pingutama - ja mõtlema. Nagu korduvalt on öeldud: on uute võimaluste ja alguste aeg. Selleks teravat mõistust ja jõudu!

Leili Kuusk
leili@suure-jaani.ee

Iseseisvuspäeva aktus 24. veebruaril Lembitu ausamba juures

FOTO: Leili Kuusk

Eesti lipp

Meie meri, valge taevast, püha muld -
lipuvärvid kokku koob,
meie südames need värvid liidab
ja nii ühtseks loob.

Iga rahva silmas pole see lipp,
vaid tühine, lehviv riidetükk.
Kuid meie maal ülistab seda iga kodu,
tare ja hütt.

1918 - kes veel mäletab,
heisati lipp Pika Hermani torni.
Lõime neid, kes püüdsid alistada meid,
kiideti, plaksutati tormi.

See lehviv kolmevärviline lipp on näinud
meie rõõmu, valu
ja peidus olemise aega enam ta ei talu.

Mari Kivipõld
Täaksi Põhikooli 8. klass

Kuidas me esinesime vabariigi aastapäeva kontserdil

23. veebruari hommikul kell 9 startisime Viljandist kahe bussiga Tartu poole. Kui kohale jõudsime, ootasime, et kasutusel on eriti karmid turvameetmed. Aga ei olnud seal midagi! Lihtsalt läksime Vanemuisesse oma pillidega sisse ja hakkasime proovi tegema. Proovigraafik oli väga täpne, aga meid oli hoiatatud, et me võime lausa tundide viisi graafikust maha jääda. Nii ka juhtus. Väga palju oli ootamist, et millal meie proov kätte jõuab. Ja enne viimase loo proovi oli kooril nii palju jändamist, et ootasimegi ühe tunni rohkem, kui alguses oli plaanitud.

Õnneks oli meil vahepeal lausa 3-tunniseid pause, nii et me saime ka linnaaega. Proovid olid väga pingelised. Keegi ei tahtnud midagi valesti teha. Aga kui me mängima hakkasime, lödvenesid närvid ja kõik

läks mõnusalt. Orkestri paigutus oli ebatraditsiooniline, sest meil mängivad orkestri kõige lühemad liikmed puhkpillirühmas, mis asub keelpillidest tagapool. Tavaliselt me istume kontserdil, mitte ei seisa. Proovide päev lõppes mittetäieliku kava läbimänguga - sest me olime graafikust kõvasti maas - ja majutusse saime alles kella üheteist paiku. Paljud sõitsid ööseks Viljandisse tagasi.

Hommikul algasid - nüüd siis juba koos ETV-ga - läbimängud, mida oli kokku kolm. Turvameetmeid oli nähtavalt tõstetud ja kõik sisenejad otsiti läbi ning kontrolliti isikukoodi. Nüüd oli eriti imelik kaamerate keskel mängida. Läbimängud läksid libedalt ja saime õhtul juhtuvast päris hea ülevaate.

Me nägime ka seda, kuidas presidendi

eskort Vanemuise ette sõitis. Kontserdil läks kõik hästi - aga seda osa nägid kõik inimesed ise - televisiorist. Peale kontserdi tulid president ja presidendiproua meid lava taha tänama ning me tegime koos ühe suure grupipildi. Peale esinemist korjasingimegi oma asjad kokku ja sõitsime tagasi Viljandisse. Meie arvamus on, et koha pealt paistis kontsert palju uhkem ja võimsam kui telekast.

Tõnn Kukk

Olustvere koolist osalesid Eesti Vabariigi 92. aastapäeva tähistamise pidulikul kontserdil Tartus Tõnn Kukk ja Ave Saarva ning kooli vilistlane Juuli Kukk.

Kultuuripremiad 2009

20. veebruaril Vastemõisa rahvama-
jas toimunud traditsioonilisel Suure-
Jaani valla isetegevuslaste kontserdil
anti üle Suure-Jaani valla 2009. aasta
kultuuripremiad.

Premiad said:
Aimur Joandi ja Enn Siimer - raamatu
Kildu kooli lugu autorid;
Rein Vendla - rahvusvahelise noorte
puhkpilliorkestri Wersalinka 2009
peadirigent;

Anu Pindsoo - lilleseadja;
Uno Jürisson - pilli-, laulu- ja nalja-
mees, Suure-Jaani ajalooklubi vedaja.

Kultuurielutöö preemia pälvis pikki
aastaid Sürgavere kooli direktorina
töötanud ja kultuurielu edendanud
Endla Reimann.

Energilise ja loova inimesena on
Endla Reimann osanud hoida ning
väärtustada oma kooli ja ümbruskonna
traditsioone ja kultuuripärandit. 32
aastat Endla poolt direktorina juhitud
koolist sai kohaliku vaimuse kandja.
Endla algatatud on mitmed Sürgavere
kooli traditsioonid: vilistlaste kokku-
tulekud ja kooli aastapäevad, muuseu-
mipäevad, õppepäevad ümbruskonna

kultuurialoolistesse paikadesse, rah-
vakalendripäevade tähistamine. Endla
oli Sürgavere kodukandipäevade idee
algataja ja peakorraldaja (1988-2005).
Ta on kooli koduloomuuseumi looja ja
selle töös hoidja, esemete koguja, muu-
seumiringi juhendaja. Kooli 85. aasta-
päevaks koostas Endla kogumiku
"Sürgavere kooli lugu".
Õnnitlused kõigile!

Leili Kuusk

Veebruarikuu viimane Maaleht otsustas kajastada seda, kuidas tähistavad Eesti Vabariigi sünnipäeva Eestimaa külad. Väljavalitute hulgas oli ka Kuhjavere, kus külavanem kutsus juba 10. korda vastuvõtule oma küla inimesi, valla teiste külaseltside esindajaid ja sõpru-abilisi.

Fotol ajakirjanik Bianca Mikovitš vastuvõtule tulnuid lehe jaoks üles võtmas.

FOTO: Leili Kuusk

Endla Reimann

FOTO: Leili Kuusk

OMAVALITSUSINFO

Suure-Jaani Vallavolikogu

25.02.2010

Võeti vastu Suure-Jaani valla 2010. aasta eelarve: tulud 80 092 329, kulu 85 592 329, finantseerimistehingud 5 500 000;

kinnitati valla 2010. aasta teehoiuinvesteeringute kava summas 2964900;

kehtestati sõidukulude hüvitamise korra muudatused, mis jõustuvad 1. septembril 2010;

võeti vastu kaasajastatud valla jäätme-kava aastateks 2010 - 2014;

kooskõlastati Lääne Regionaalse Maanteecameti poolt esitatud kaevandamise loa taotlus Laninga II liivakarjääri mäeeraldisel;

kinnitati revisjonikomisjoni tööplaan.

Suure-Jaani Vallavalitsus

09.02.2010

Kinnitati valla 2009. aasta kultuuripreemiate saajad: Rein Vendla, Enn Siimer ja Aimur Joandi, Anu Pindsoo, Uno Jürisson; elutöö preemia Endla Reimann;

arutati ja kiideti heaks Suure-Jaani Gümnaasiumi kollektiivlepingu eelnõu;

moodustati valla III laulu- ja tantsupeo korraldustoimkond: Jüri Hansen (esimees) ja liikmed Age Einulo, Kätlin Kink, Anneli Kundla, Agnes Kurg, Piret Luup, Rein Luup, Anneli Silm;

MTÜ-l Kalastusklubi Suure-Jaani Säge lubati korraldada avalik üritus Vastlaahven 2010;

kanti bilansist välja lootusetuid nõudeid summas 94646 krooni;

otsustati tagastada õigusvastasel võõrandatud Aadama Toomase 30 talumaast 6938 m²;

anti nõusolek korraldatud olme-

jäätmeveo tingimuste muutmiseks 14

jäätmevaldajale;

Vallavalitsuse konsolideeritud aastaaruande audiitoriks valiti OÜ Infora; ühekordseid toetusi määrati 14 perele kokku 12815 krooni;

määrati hooldajad kolmele raske puudega isikule, kelle hooldamise eest makstakse toetust 240 krooni kuus ning lõpetati ühele hooldajale toetuse maksimine hooldatava surma tõttu; anti nõusolek alacalise nimel pärandist loobumiseks;

määrati projekteerimistingimused Olustvere alevikus Jaama tn 24 Pajuri kinnistu elamu laiendamiseks ja majutushooneks rekonstrueerimiseks, määrati Suure-Jaani linnas Jaama tn 31 AS'i Olerex tankla müügikioski projekteerimiseks vajalikud arhitektuursed ja ehituslikud lisatingimused; algatati Sürgavere külas Hoidla kinnistu detailplaneering;

SA Lohavere Ravi- ja Hooldekeskus nõukogu liikme ametikohalt kutsuti 22. veebruarist 2010 tagasi Märt Perve ja Aave Toomsalu ning nimetati uuteks liikmeteks Margus Lemming, Romeo Mikk ja Priit Toobal;

tegevusalalt Seltsitegevus maksti MTÜ-le Kootsi Külaselts välja 500 krooni projekti „Terve ja turvaline Kootsi küla“ kaasfinantseeringuks; väljastati kirjalik nõusolek Olustvere alevikus Jaama tn 24 Pajuri kinnistul asuva abihooone lammutamiseks; kehtestati sinni-, matuse- ja ühekordse toetuse taotlemise vormid;

AS'ile Suure-Jaani Haldus anti nõusolek vee erikasutuseks;

Suure-Jaani Kultuurimajal lubati korraldada Lembitu platsil Iseseisvuspäeva aktus.

23.02.2010

Määrati koha-aadressid ja sihtotsarbed Sandra k Jambilohu, Metsküla

k Kase-Lauri ja Vastemõisa k Vanemuise kinnistu jagamisel tekkitavatele katastriüksustele;

Suure-Jaani linnas määrati 362 m² suurusele Lai tn 1a kinnistule aadressiks Lai 1b;

kultuuri elutöö preemia suuruseks määrati 12735 krooni;

määrati hooldajad kahele raske puudega isikule, kelle hooldamise eest makstakse toetust 240 krooni kuus ning lõpetati ühele hooldajale toetuse maksimine hooldatava surma tõttu; väljastati liikumispuudega isiku parkimiskaart;

määrati toimetulekutoetust 41 perele 79319 krooni;

tegevusalalt Seltsitegevus maksti MTÜ-le Kildu Külade Ühendus välja 1000 krooni projekti „Küla, kool ja lasteaed käsikäs“ kaasfinantseeringuks;

valiti Tääksi Raamatukogu ja AIP'i arvutite hooldaja;

määrati projekteerimistingimused Suure-Jaani I Jaama tn 19 elamu garaaži rekonstrueerimiseks, Lohavere k Vahtramäe-Rebase kinnistule üksik-elamu ja abihooone ning Suure-Jaani I Järve tn 5 kinnistule päevakeskuse projekteerimiseks;

väljastati kirjalik nõusolek Päraküla k Roosiaia kinnistule kõrvalhoone ja sauna ehitamiseks;

anti nõusolek korraldatud olmejäätmeveo tingimuste muutmiseks seitsmele jäätmevaldajale;

määrati isikuandmete töötlemise eest vastutavaks isikuks Marko Reimann;

kinnitati kooli toidupäeva maksumuseks (va õpilased) 20 krooni;

väljastati kasutusluba Suure-Jaani I Ilmatari 3a liitumisühendusele; määrati SA Lohavere Ravi- ja Hooldekeskus nõukogu liikmete tasu: esimees 2000 ja liikmed 500 krooni kuus.

Mittetulunduslikuks tegevuseks toetuste andmise kord on muutunud

28. jaanuari istungil võttis Suure-Jaani vallavolikogu vastu uue mittetulunduslikuks tegevuseks toetuste andmise korra, mis kehtib alates 14. veebruarist. Mittetulunduslik tegevus korra mõistes on Suure-Jaani valla keskkonnakaitse, hariduse, kultuuri-, spordi-, noorsoo- ja sotsiaaltöö ning elanike tervise edendamiseks läbiviidav tegevus, samuti külade, aleviku ja linnaelanike ühistegevus mittetulundusühingu vormis.

Toetuse liigid on järgmised: tegevustoetus, projektipõhine toetus, projektide kaasfinantseering ja ühekordne toetus. Jooksvalt võetakse vastu ainult ühekordse toetuse ja kaasfinantseeringute taotlusi, projektipõhist toetust saab taotleda siis, kui vallavalitsus vastava projektikonkursi välja kuulutab. Projektipõhist toetust antakse juhul, kui tegevustoetuse ja pro-

jektide omaosaluse tasumisel on valla eelarve seltsitegevuse artiklil vabasisid vahendeid.

Olulise muudatusena tuleb kaasfinantseeringute taotlused esitada vallavalitsusele hiljemalt 15 päeva enne taotlustähtaega, näiteks kohaliku omaalgatuse programmi (KOP) I voo projekti kaasfinantseeringu taotlused peavad vallavalitsusse jõudma hiljemalt 16. märtsil. Tegevustoetuse taotlemiseks esitab taotleja hiljemalt iga aasta 15. novembriks taotluse, millele tuleb lisada jooksvaks aastaks kavandatava tegevuse kirjeldus, mittetulundusühingu või seltsingu liikmete nimekirja ja esmakordsel taotlemisel põhikiri või seltsinguleping. Taotlused vaatab läbi mittetulundusühingu ümarlaud ja esitab vallavalitsusele ettepaneku toetuste eraldamiseks ja lepingute sõlmimiseks. Tegevustoetuse, ühekordse toetuse ja

projektipõhise toetuse saaja on kohustatud lepingus märgitud kuupäevaks esitama aruande saadud rahaliste vahendite kasutamise kohta. Projektide kaasfinantseerimisel on toetuse saaja kohustatud esitama projekti lõpparuande hiljemalt ühe kuu möödumisel projekti lõpu kuupäevast. Vallavalitsus avalikustab kõik toetuse saajad, toetussumma ja toetuse kasutamise eesmärgi oma veebilehel ja Suure-Jaani valla ajalehes Leole.

Kõik vajalikud toetuste taotlemise ja aruandebanketid leiab Suure-Jaani valla kodulehelt (www.suurejaani.ee) valides lingi Kohalik võim-banketid. Küsimuste korral palun helistage telefonil 435 5449 või pöörduge vallamajja (kabinet 210).

Aino Viinapuu
arendusnõunik

Sotsiaaltoetuste maksmise korra olulistest muudatustest

Suure-Jaani valla eelarvehenditest makstakse sotsiaaltoetusi Suure-Jaani Vallavolikogu poolt 28.01.2010 määrusega nr 8 kehtestatud korra alusel.

Sotsiaaltoetuste maksmise korra kohaselt on sotsiaaltoetuste maksmise vahendid ettenähtud raskes majanduslikus olukorras olevatele peredele.

Olulisemad muutused puudutavad erinevate koolitoetuste maksmise lõpetamist. Toetust ei maksta: * põhikooli- ja gümnaasiumilõpetajatele, kutseharidusega koos gümnaasiumihariduse omandajatele, ülikooli ja kutsekooli I semestri edukatele lõpetajatele.

Toetust makstakse:

* kuldmedaliga lõpetajale 5000 krooni;

* hõbemedaliga lõpetajatele 4000 krooni.

Jõulupakid antakse lastele alates esimesest eluaastast kuni neljanda klassini.

Sünnitoetust makstakse kahes osas: 3000 krooni lapse sündimisel ja 2000 krooni lapse ühe aastaseks saamisel.

Matusetoetust makstakse Suure-Jaani valla registrisse kantud isikute surma korral 1000 krooni.

Vähemkindlustatud peredel on võimalik taotleda toetust kulude osaliseks katmiseks:

* koolieelikute alushariduse omandamisel;

* kutsekooli õppima asumisel.

Ühekordseid toetusi on võimalik taotleda isikuil või perekondadel raskes majanduslikus olukorras sattumisel:

* erinevate õnnestusjuhtumite puhul;

* tehniliste abivahendite muretse-

miseks;

* ravikindlustuseta isikute tervishoiuteenuse ostmiseks;

* laste huviala- ja sporditegevusega seotud kulutuste osaliseks katmiseks;

* kuni 19-aastasele lapsele prillide ostmisel prilliklaaside kompensatsiooniks kuni 100%;

* retseptiravimite ostmiseks pikaajalisi kroonilisi haigusi põdev isik, kes ei saa riiklikku soodustust;

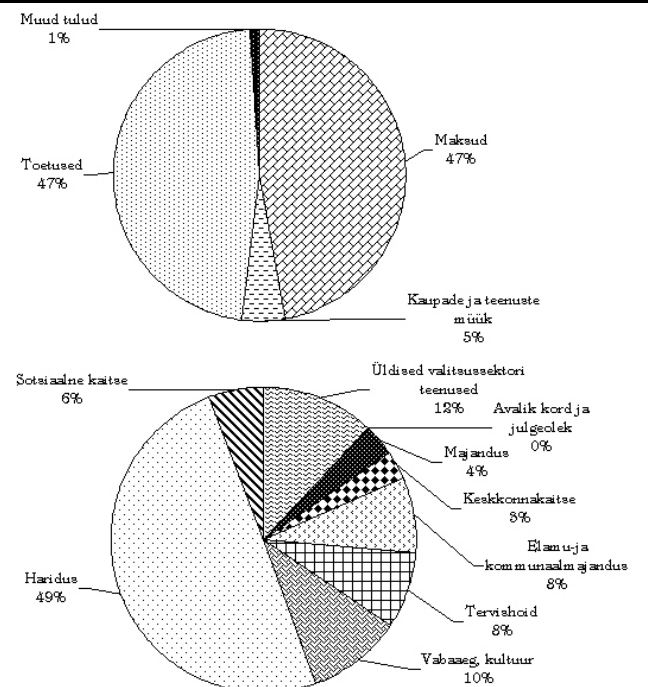
* kütte ostmiseks, kelle sissetulek ei võimalda ise kütet osta, kes ise või kelle seadusjärgsed ülalpidajad ei oma maatulundusmaad.

Toetuse tervikteksti leiab Suure-Jaani valla raamatukogudest ja valla koduleheküljelt dokumendiregistrist aadressil: http://www.suurejaani.ee/dok_reg.html

Aave Toomsalu

Suure-Jaani valla

TULUD 2010	Eelarve
Maksud	37 580 000
Tulumaks füüsilistelt isikutelt	33 000 000
Maamaks	4 580 000
Kaupade ja teenuste müük	3 840 610
Riigilõivud	200 000
Kaupade ja teenuste müük	3 640 610
Haridus- ja tegevustoetuste majandustegvusest	2 746 340
Lapsevanema osa lasteaia toitlustamisel	425 450
Lapsevanema tasu lasteaia koha eest	385 890
Koolitoit	106 000
Kooli baar	320 000
Kooli omatulud	414 000
Huvikool	80 000
Õpikute, raamatute, töövihikute eest	15 000
Teistelt omavalitsustelt	1 000 000
Kultuuriasutuste majandustegvusest	491 500
Kultuurimaja tasulised teenused	185 000
Raamatukogu tasulised teenused	5 000
Muuseumi tasulised teenused	4 500
Ajalehe tulu	17 000
Suure-Jaani KM, muusikafestival	280 000
Lackumine spordi- ja puhkeasut. maj.teg.	220 000
Noorsooüritused ja projektid	91 420
Lackumised elamumajandusest	58 640
Üüritulud	58 640
Lackumine üldvalitsemis- ja tegevustoetuste maj.teg.	6 000
Tasu äritegevusega tegelemise loa eest	2 710
Lackumised sotsiaalasutuste majandusteg.	4 000
Muu kaupade ja teenuste müük	20 000
Eespool nimetatud kaupade ja teenuste müük	20 000
Toetused	37 166 140
Sihtotst. toetused jooksvateks kuludeks	
Toetused riigilt ja riigiasutustelt	289 588
Põllumajandusministerium	150 000
Rahandusministerium	139 588
Sihtotst. toetused põhivara soetamiseks	2 030 532
Majandus- ja kommunikatsiooniministerium	1 261 500
Põllumajandusministerium	769 032
Toetused valitsussekt. kuuluvatelt sihtasutust.	5 446 464
Vabariigi Valitsus KOKKU	29 399 556
Tasandusfond õ§11lg 1	11 267 000
Tasandusfond õ§11 lg 2	18 132 556
Eraldised haridustoetusteks	16 267 358
Toimetulekutoetus ja hooldajatoetus	421 000
Vabariigi Valitsus s.h Koolitoit	1 082 092
Sotsiaaltoetused	362 106
Muud tulud	950 000
Materiaalsete ja immat. varade müük	200 000
Muude materiaalseid põhivara müük	200 000
Tulu varadelt	670 000
Intressi- ja viivisetulud hoiustelt	210 000
Intressi- ja viivisetulu hoiustelt	200 000
Intressi- ja viivisetulu hoiustelt	10 000
Rendi- ja üüritulu mittetood. põhivaradelt	460 000
Lackumine vee erikasutuselt	70 000
Maa-ainese kaevandamisõiguse tasu	390 000
Saastetasu	80 000
TULUD KOKKU	79 536 750
MUUD NÄITAJAD	
Peamised finantsvarad	555 579
Vaba jääk	555 579
KOKKU TULUD JA FINANTSVARAD	80 092 329

2010. aasta eelarve

KULUD 2010

Kulud tegevusalade järgi	Eelarve
Üldised valitsussektori teenused	10 117 923
vallavolikogu	249 730
vallavalitsus	6 232 166
reservfond	2 790 000
valimised	0
muud üldised teenused	356 027
muud üldised valitsussektori teenused	90 000
valitsussektori võlteenindamine	400 000
Avalik kord ja julgeolek	4 800
päästeteenused	4 800
Majandus	3 055 400
turism	6 500
maanteetransport	3 048 900
Keskkonnakaitse	2 467 332
jäätmekäitlus	270 000
haljastus	2 107 332
muu keskkonnakaitse	90 000
Elamu- ja kommunaalmajandus	6 920 226
elamumajanduse arendamine	64 500
tänavavalgustus	500 530
veevarustus	5 971 376
kalmistu	383 820
Tervishoid	7 025 000
Üldmeditsiiniteenused	7 000 000
kindlustamata isikud	25 000
Vaba-aeg, kultuur	8 352 986
Sürgavere spordihoone	565 485
sporditegevus	368 270
noortekeskused	390 218
noorsoo- ja vabaaja üritused	455 100
Vastemõisa Raamatukogu	265 378
Suure-Jaani Linnaraamatukogu	732 208
Sürgavere Raamatukogu	247 643
Olustvere Raamatukogu	198 175
Täaksi Raamatukogu	169 210
Paala Rahvamaja	459 601
Vastemõisa Rahvamaja	938 360
Suure-Jaani Kultuurimaja	1 615 564
Sürgavere Kultuurimaja	328 840
Huvikool	1 024 188
muuseum	107 526
kultuuriüritused	0
seltsitegevus	378 400
ringhäälingu- ja kirjastamisteenused	108 820
Haridus	42 748 607
Vastemõisa Lasteaed Päevalill	1 481 168
osalemine lasteaiakuludes	675 000
Suure-Jaani Lasteaed Sipsik	1 436 400
Olustvere Lasteaed Piilu	1 966 026
Kõidama Lasteaed Traksik	1 236 271
Kildu Põhikool	4 660 151
Sürgavere Lasteaed-Põhikool	4 541 294
Olustvere Põhikool	3 488 537
Täaksi Põhikool	4 455 542
Suure-Jaani Gümnaasium	14 417 261
Osalemine koolide kuludes	2 408 957
õpilasveo liinid	1 900 000
muud haridusüritused	82 000
Sotsiaalne kaitse	4 900 054
puuetega inim. sots. asutused	950 000
muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	1 674 146
eakate sotsiaalhoolekande asutused	500 000
muu eakate sotsiaalne kaitse	252 000
muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	951 627
riiklik toimetulekutoetus	572 281
KOKKU KULUD	85 592 328
FINANTSEERIMISTEHINGUD	
Kohustuste suurenemine	8 600 000
antud laenu tagasimaks (+)	100 000
laenu võtmine	8 500 000
Kohustuste vähenemine	3 100 000
võetud laenu tagasim. muud residendid (-)	3 100 000
KOKKU FINANTSEERIMISTEHINGUD	-5 500 000
	80 092 328

Eelarve on vastu võetud

Suure-Jaani valla eelarve võeti vastu 25. veebruari volikogu istungil.

Eelarve vastuvõtmine toimus ilma suuremate eriarvamusteta. Eelnev töö eelarve- ja majanduskomisjonis ning vallavalitsuses oli sisukas, kuigi lahendused ei tulnud kergelt. Pärast eelarve esimest lugemist volikogus tegi muudatusettepanekuid Eesti Keskerakonna fraktsioon, aga need ei leidnud poolehoidu - erinevalt finantsjuhi poolt tehtud ettepanekutest, mis leidsid toetust nii komisjonis kui ka vallavalitsuses. Suurendati

gümnaasiumi bussi kulusid remondiks ning anti lisaraha tehohoiule seoses erakorralise talvega, küttekuludeks nähti lisaraha reservfondis.

Kuigi eelarve on vastu võetud, peame kulutusi tegema ettevaatlikult. Mis saab, kui loodetud majandusstabiilsust riigis ei tule ja kui tulumaksu ei laeku plaanipäraselt? Eelarvet tehes oldi optimistlikud ja lootuses, et riigi majandus on „põhjas“ ära käinud ning saabuvad natukenegi paremad ajad.

Mida on eelarvet koostades arvestatud?

Meie tegemised peavad olema jätkusuutlikud, tegevuskulud peavad vähenema, investeringud, mis too-

vad valda lisaraha, on prioriteetsed. Tähtsaks peame lisaraha leidmist haridusele ja kultuurile.

Vallaeelarve on eelmise aastaga võrreldes vähenenud 9,6%. Kõige suurem oli kulude kärpimine kultuuri ja vaba aja valdkonnas - 30,7%. Väikseim kärbe oli sotsiaalvaldkonnas - 8,5%.

Loodan, et seoses suurte investeringutega käesoleval aastal elavneb ka valla majandusehul ja selle läbi tuleb eelarvesse lisaraha.

Jätakuvalt tuleb leida võimalusi kokkuhoiuks ja säästlikuks majandamiseks. Ainult nii võime kindlad olla, et saame kõik vajaliku tehtud. Olgem kulutusi tehes mõistlikud.

Tänased otsused on suunatud jätkusuutlikule arengule

Head vallakodanikud!

Eelmine aasta lõppes vallale tõsiste kärpimiste ja kokkuhoidmistega.

Neli ühinemisaastat olid head aastad - suurenesid palgad, valla asutused said lubada endale rohkem, kui kunagi varem. Ühinemine tõi valla rahakotti mitu head miljonit lisaraha.

Sel perioodil ehitasime mitu suurt objekti - Olustvere ja Vastemõisa lasteaia. Käesoleval aastal tuleb tunnistada seda, et ühinemisrahasid enam ei jagata, töötus kasvab ja sellest tulenevalt väheneb ka meile laekuv tulumaks. Eelmisel aastal jäi laekumata suur osa planeeritud omatulusid. Peame sellega tegelema ja sel aastal lahendusi otsima.

Käesolev aasta algas vallavalitsuse ja tema allasutuste palgakärbetega. Vallavalitsuse töötajad andsid nõusoleku ja nii saime kõigil ühtlaselt töötasu vähendada, allasutused vähendasid palgafondi. See tähendas, et ei vähendatud kõigi palka ühtlaselt, vaid leiti erinevaid võimalusi kokkuhoiuks.

Kärpimiste alla sattus ka kooli lõpetamise toetus. Eelnevatel aastatel

maksti põhikooli lõpetajatele 500 krooni ning gümnaasiumi lõpetajale 1000 krooni - seda maksti kõigile. Sotsiaaltoetuse mõte on aidata abivajajaid, mitte maksta preemiaid. Vallavalitsus leidis, et kellel on majanduslikud probleemid kooli lõpetamisega, saab selleks sotsiaal-osakonnast ühekordset toetust küsida. Vahendid selleks on olemas.

Kuigi 2010. aasta on tõsine kokkuhoiu aasta, on vallavalitsusel kavas teha kaasfinantseeringuid investeringutele, mis toovad meie valda raha juurde.

Suuremad objektid on Lõhavere Ravi- ja Hooldekeskuse rekonstrueerimine koos juurdeehitusega, Suure-Jaani vee- ja kanalisatsioonisüsteemi I etapi ehitus ning laululava ehitus. Vaja on ette valmistada ka suur valla vee- ja kanalisatsiooniprojekt 2011.-2013. aastaks. Omavahenditest kavatsime rekonstrueerida Suure-Jaani Gümnaasiumi aula.

Rohkem tahame rõhku panna valla kodulehekülje arendusele ja info paremale levikule. Aprillis peaks käivituma uus omavalitsuste jaoks välja

töötav teenusportaal - mille pilootpiirkonnaks on Viljandimaa omavalitsused - ja meie sooviks on, et kõik vallas toimuv oleks seal operatiivselt kajastatud. Valla koduleheküljel avaldatakse vallavalitsuse ja volikogu infot.

Käesoleval aastal korraldame kõik traditsioonilised üritused, mis on toimunud ka eelnevatel aastatel, aga seda väiksemate kuludega. Kui varem saime kutsuda esinejaid väljastpoolt valda, siis proovime sel aastal rohkem kasutada meie oma inimeste tööd ja loomingut.

Olgem mõistvad kokkuhoiu ja säästmise suhtes. Andkem oma panus valla arengule ja ärgem mõelgem ainult tänasele päevale, vaid ka sellele, mis saab meist mõne aasta pärast. Täna tehtud otsused on vundamendiks tulevikus.

Ootame aktiivset kaasalöömist valla ettevõtmistes. Üheskoos saame hakkama!

Tõnu Aavasalu
vallavanem

Killukesi Kildult

9. veebruaril toimusid koolis suusatamise võistlused vabas tehnikas. Parimad esindasid kooli 17. veebruaril maakonna võistlustel.

12. veebruaril tähistasime sõbrapäeva. Avatud oli sõbrapäeva postkontor, sai osta sõbrapäeva maiustusi ja kaasa oli võetud kõige kallimaid kaisukarusid.

16. veebruaril pidasime algklasside ühist vastlapäeva. Imekauni talveilmaga oli lust lumes möllata.

23. veebruaril tähistasime Eesti Vabariigi 92. aastapäeva piduliku aktusega.

Ene Adams
huvijuht

Kildu kool valis Aastaõpilase ja Aastaõpetaja

Alates aastast 2003 on Kildu koolis valitud

Heli Rahnu ja Mari Kass

FOTO: Edgar Adams

Aastaõpilast ja Aastaõpetajat kuulutatakse välja Eesti Vabariigi aastapäeval. Valimine ise on demokraatlik. Valimiskogusse kuuluvad võrdselt (igast üks) kõigi huvigruppide esindajad: õpilased, õpetajad, koolitöötajad ja hoolekogu esindaja. Valituks osutub vaid konsensuslik kandidaat. Sel aastal valiti Kildu kooli Aastaõpilaseks **Mari Kass** 9. klassist ja Aastaõpetajaks ajalooõpetaja, mitmete projektide eestvedaja **Heli Rahnu**.

Enn Siimer
direktor

Kildu lapsed avasid Tallinnas kunstinäituse

12. veebruaril avati Tallinnas Mikkel muuseumis kunstinäitus „Teel Revalisse“. Näitus koosneb 19. sajandi Eestiga seotud autorite maalidest, mis hiljaaegu ostetud või pärit erakogudest. Näituse korraldasid St. Lucas galerii ja Eesti Kunstimuuseum. Näitusel on välja ka kaks suursugust Johan Köleri maali, mis ostetud välismaalt St. Lucase galeriile. Viimane asjaolu tingiski, et näituse avamisele kutsuti esinema Kildu kooli lapsi. Kooli esindasid Heidi Oja flöödilapsed, kelle esinemist näituse avamisele kogunenud seltskond väga nautis.

Lapsed said võimaluse tasuta külastada Kadrioru nelja muuseumi. Lisaks KUMU-le, Mikkel muuseumile ja Miia-Milla-Manda

muuseumile tehti väike ringkäik ka Kunstimuuseumis, kus oli viimast päeva avatud Leonardo da Vinci autoportree. Tänu-täheks ilusa esinemise eest kingiti lastele ka kunstitarbeid.

Enn Siimer

AASTA TEGU 2009

AASTA TEGU on juba ühekordne korda toimuv Eesti Liikumispuudega Inimeste Liidu tänuüritus, kus tunnustatakse ja tänatakse üksikisikuid, asutusi ja organisatsioone, kes on liikumispuudega inimesi toetanud sõna või teoga eelnenud aastal või pikema aja jooksul.

Paljude tänumeene nominentide hulgas ostus valituks ka Kildu Põhikool.

Kooliperet tänati ja tunnustati südamesse mineva teo - heategevusliku küpsetiste müügi-päeva korraldamise - eest möödunud aasta oktoobris. Päeva müügitulust ja vabatahtlike annetuste kaudu kogutud 712 krooniga toetasime „Elisabeti“ projekti, mille eesmärgiks on koguda raha liikumispuudega laste raviks mõeldud kõnniroboti ostuks.

Tänuõnadedest jäi kõlama mõte: „Oluline pole summa, vaid tegu! Kool, kus märgatakse ja toetatakse abivajajaid, on väga tubli kool. Väikeste sammudega suurte tegudeni!“

Ene Adams
Kildu PK huvijuht

Sõbra- ja vastlapäeva tähistamine Sürgavere koolis

15. veebruaril tähistati Sürgavere koolis sõbrapäeva, vahetundide ajal said õpilased ennast proovile panna võistlustel ja mängudes. 6.-9. klassile toimus „Sõbralik lauluvõistlus“, kus klassid pidid laulma armastus- ja sõbralaule. Õpetajate ees väljus võitjana 9. klass.

1.-5. klassile toimus aga klassijuhataja joonistamine, kus paarilised, hoides käest kinni, joonistasid sõbralikult koos ühe pliatsiga - pildi. Nalja ja naeru jagus nii lastele kui ka nende õpetajatele hiljem pilte vaadates.

Samuti valiti kooli sõbralikumad poisid ja tüdrukud ning õpetajad - eraldi toimus valimine algklassidele ja põhikooli osale. Sõbralikumad õpilased algklassidest olid Margit Murumägi ja Kaspar

Mälgand ning õpetaja Elle Jänes. Põhikooli osa sõbralikuma tiitli said Aivi Sülla ja Tõnis Piir ning õpetaja Rein Aidak. Loomulikult olid tiitlit väärt ka kooli kokad ja koristajad!

17. veebruaril tähistasime vastlapäeva - seekord tõukekelguralliga. Kiirematena väljusid võistlusest nooremast vanuseastmest Merli Mäevälja ja Khelsey Pavlikov. Keskmisest vanuseastmest poistest Siim Sülla ja Egert Lass ning tüdrukutest Sandra Matsalak ja Gelli Jõe. Vanematest said parima aja Kaspar Korsar ja Karli Kukk. Segapaaridest oli parim Koidu Kask ja Urmat Lihtsa. Jääb vaid lootat, et ka kiired sõidud toovad pikad linad!

Merit Varblane

Vastlapäev Sürgaveres

FOTO: Erakogust

Veebruar Suure-Jaani Gümnaasiumis

Enne Tartu rahu 90. aastapäeva ehitatakse lumelinna. Toredast perepäevast 30. jaanuaril võttis osa sada inimest. Suurimad ehitajad olid algklasside laste vanemad, lustijad aga lapsed ise koos õdede ja vendadega. Kolmetunnise tööpäeva lõppedes sai valmis kaks elevanti, piraatide laev, draakon ja 6. klassi meistriteos. Rõõmu liulaskmisest on saanud tunda nii meie oma lapsed kui ka sõbrad Sipsiku lasteaiast. Aitäh abist Suure-Jaani Päästekomandole, Aivar Veepervale, Sivar Joandile, Eda Nodaperale ja kõigile vahvatele linna-rajajatele.

Tartu rahu 90. aastapäeva pidasid koos lõpuklasside noortega meeleajaloopetajad.

Lõppenud on klassidevahelised võistlused võrkpallis, kus olid vanemas arvestuses osaivamad 10. klassi õpilased ja nooremast arvestuses 7. klassi lapsed. Sõbrapäeval said kõik nautida algklasside kaisuloomade näitust ja saadeti palju kaarte koolikaaslastele. Põhikooli õpilaste kaardid olid 2. korrusel kõigile vaatamiseks ja 9.-12. klassid valmistasid omal soovil sõbrapäevast ajendatuna kas esitluse või lühifilmi. Viimaseid saime kõik koos päeva lõpus nautida. Aitäh võõrkeele õpetajatele.

Vastlapäeval käisid algklasside õpilased Olustvere lustimas. Meid võõrustasid Olustvere lossi pere koos Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskooli õpilastega. Lapsed said mängida, vaadata topiseid ja Voldemar Luhti puuhobuste näitust, külastada talli ja reega sõita. Päev lõppes kuklite söömisega. Suure-

matele korraldasime kooli juures kelgutete võistluse, viskevõistluse ja klassijuhatajate kelgutamise. Alade kokkuvõttes olid nobedamad ja täpsemad 8. ja 10. klass.

Eesti Vabariigi 92. sünniaastapäeva eel toimus traditsiooniline kõnevõistlus. Žürii liikmed (Urve Siimsoo, Marge Johanson, Sirkka Sepp, Leili Kuusk ja Anneli Silm) kinnitasid, et tase oli väga võrdne ja kõned äärmiselt huvitavad. I kohal - ja sellega kaasnenud võimaluse oma kõne esitada aktusel Lembitu amsamba juures - sai 11. klassi õpilane Harder Kink. Paremusest järgnenud Mihkel Suurpere ja Martin Raudla esitasid oma kõned uuesti kooli aktusel. Julge esinemise eest märgiti ära Merliis Soome.

Koolis aktusel esinesid lisaks ka koorid, ansamblid ja solistid.

Veebruaris osaleti paljudel spordivõistlustel, kus parimateks tulemusteks on 10.-12. klassi neidude II koht maakondlikult korvpallivõistlusest ja III koht vabariiklikul võistluse Sadolin Cup võrkpallis.

Meie õpilased on võtnud osa järgmistest olümpiaadidest: eesti keel (I koht Kadri Johanson), vene keel, matemaatika (I-II koht Nils Holger Sova), muusika, bioloogia (II koht Villem Voormansik, III koht Anu Kookla, III koht Piia Sillamäe), ajalugu (I koht Riin Subi). Aitäh kõigile õpetajatele ja õpilastele. Meeldivat rõõmu valmistas ka maakondliku mälumängu Pähklipureja 2. vooru I koht.

Marge Johanson

Stardipalavik

FOTO: Marge Johanson

Muumid Tähetornis Orion

Kui tavaliselt peale pikka ja toimekat lastepäeva tormatakse otse kodu poole, siis 4. veebruari õhtupoolikul seadis Olustvere lasteaias Muumi rühm end koos lapsevanematega hoopis teele Tähetorni Orion.

Seesama tähetorn, millest peagi päev mööda sõidame ja mida pimeduses tuledesäras imetleme - ometi selgus, et vaid vähesed olid eelnevalt siin käinud. Seda suurem oli aga põnevus ja ärevus, eriti just lastel, kes olid nädalapäevad lasteaias koos õpetajatega maailmaruumi teemat arutanud.

Tähetornis ootas soe ruum ja lahke pererahvas. Hetkega oli tunne nagu oleksime sattunud „Leitajatekülla“ või siis hoopis mõnele kaugele ja tundmatule planeedile.

Peale lühikest ja kokkuvõtlikku ülevaadet tähetorni ajaloost asuti

tegutsema. Torni kolmandal korrusel sattusime kaugete planeetide müstilisse maailma. Seintel olevad suured ja tõetruud fotod erinevatest planeetidest ning Oskar Noorkõivu selgitav ja lastele arusaadav jutt viisid meid „külla“ neile kaugele ja erilistel taevakehadele.

Eriti julgetel ja seiklushimulistel külalistel oli võimalus ronida ka neljandale - kõige kõrgemale - korrusele, kus sai oma silmaga näha ja proovida päris ehtsat teleskoopi. Pilvise ilma tõttu ei saanud kahjuks teha taevavaatlust, kuid see on ju mõjuv põhjus taas seda toredat paika külastada.

Teisel korrusel ootasid meid ees lastele enim põnevust ja elevust pakkuvad kõikvõimalikud füüsikakatsed - üks meelde jäävam ja kaasa haaravam kui teine. Lõbus ja uskumatu oli jälgida, kuidas

naelad seisid magneti jõul käe peal püsti; kuidas staatiline elekter tegi „katsejänesest“ hetkega „punkari“; kuidas veega täidetud plastpudelites tekib ehtne tornaado jne. Onu Oskari lihtsate ja loogiliste seletustega said aga kõik need „imed“ mõistetava ja arusaadava seletuse. See ongi ju elu ja füüsikaseadused, mis meid iga päev ümbritsevad.

Kui lahkusime, oli õnes juba pimedaks läinud ja pilk pöördus justkui iseenesest kohe tähistavasse, et mõelda veel kord äsja kuuldule ja nähtule.

Suur tänu meelde jääva õhtupooliku eest Tähetorni Orion pererahvale Oskarile ja Anellele ning jõudu ja jaksu ka tulevaste külaste harimisel ja rõõmustamisel.

Astrid Tõnumaa
lapsevanem

„Tea tulest“

Kildu kooli algklasside lapsed osalesid programmis „Tea tulest“, mille eesmärgiks oli anda lastele esimesid tuleohutusala-seid teadmisi ja oskusi käitumiseks ohu korral.

Sellega seoses külastasime Suure-Jaani Päästekomandot.

Kõigepealt näitas vahtkonnaliikumel Meelis Anle õpilastele de-poo asuvat tuletõrjeautot ja kogu varustust, mis see auto endaga kaasas kannab. Lastele pakkus huvi teadmine, kui palju vett on autos ja kui pikad on redelid.

Õpilased esitasid palju asjalikke küsimusi ja said neile ka päästetöötajate poolt vastused.

Komandopealik Heino

Johanson tutvustas õpilastele päästekomando tööd ja ülesandeid. Rääkis kuidas tuli alguse võib saada ja kuidas ruumist lahkuda ning küsis seda ka lastelt. Sinna juurde vaatasime õppefilmi. Jälgida tuli filmiekraanil olevat kella, mille põhjal saime selge ettekujutuse sellest kui kiiresti tuli levib ja kui suur on ruumis sel hetkel temperatuur.

Praktiliselt tehti läbi tule summutamine. Nimelt pandi küünal põlema ja kui talle purk peale panna, siis ta ei saa enam õhku ja kustub. Samuti räägiti kodus olevatest esmastest vahenditest ja vahenditest mis võiksid kindlasti olemas olla, millega kohe tulekollet summutada saab

Räägiti ka suitsuanduri vajalikkusest ja näidati kuhu ja kuidas seda paigaldada. Samuti õpiti hädaabi numbrile helistama. Mängiti kõik, mida peab telefonis ütlemata, täpselt läbi. Sellega sai väga hästi hakkama 1. klassi õpilane Jan Voit.

Nii nagu iga selline programm, sisaldas ka see lastele kingitust ja õppematerjale. Õpilased said endale brošüüri, kust saab välja lõigata tuletõrjeauto ja päästetöötaja vormiriituse.

Programm „Tea tulest“ oli väga õpetlik ja huvipakkuv nii õpilastele kui ka õpetajatele.

Krista Prinzmann
klassiõpetaja

Toimus Hermann Jaaksoni 14. mälestusvõistlus

28. jaanuaril toimus Saarepeedi koolis Eesti esimese matemaatikaprofessori Hermann Jaaksoni mälestusvõistlus. Juba 14. korda pisteti rinda peastarvutamises ja ülesannete lahendamises. Viimastel aastatel on selle võistlusega liitunud ka I-IV klassi õpilased. Meie vallast osalevad Tääksi Põhikool ja Olustvere Põhikool, kes olid mõlemad kohal ka seekord. Arvestust peetakse nooremast vanuseastmest eraldi.

Meie kooli noorem võistkond koosseisid Dan-Denry Sarjas, Sander Kiis, Johanna Jürmann ja Sandra Hiimäe saavutas võistkondlikult III koha. Individuaalselt aga jagunesid kohad järgmiselt: 1. klassist Dan-Denry I koht, 2. klassist Sander III koht, 3. klassist Johanna II koht ja 4. klassist Sandra III koht.

Vanemas astmes selgitati välja parim võistkond. Kui punktid olid kokku loodud, osutus võitjaks Tääksi kooli võistkond koos-

seisus Laura Rink, Martin Kabanen ja Mats Mikkor.

Võistluse rändauhind, milleks on Hermann Jaaksoni pilt, leidis seega juba neljandat korda aastaks koha Tääksi koolis. Seekord anti välja ka eriauhind parimale peastarvutajale, kelleks osutus meie kooli VIII klassi õpilane Martin Kabanen.

Jaan Hansen
Tääksi kooli 9. klassi
matemaatikaõpetaja

Tääksi lapsed otsisid metsloomade jälgi

4. veebruaril oli Tääksi kooli 1.-3. klassi lastel tore loodustund Aimala metskonnas.

Enne retke alustamist saime endile uued metsanimed, näiteks meie juhi nimi oli Mihkel Mets-siga. Liikusime metsas nagu päris metssigade kari - kõige ees juht, siis põrsad ja kesikud.

Kui metsa jõudsim, sattusime tõelisse muinasjutumaailma. Kõik puud olid raskete lumemüt-side all lookas ja rajalt kõrvale astudes võis vajuda nabani lumme. Esimesena märkasime rebaste kirjavahetust, millest lugesime välja, et see ala on juba asustatud.

Loomade vaatlemise pukkide läheduses oli suures hunnikus vili ja metsloomadele toodud „rullbiskviit“. Metsaalune oli tihedalt kaetud väikeste mustade pabulatega, mis näitab, et sööklas käib tõesti palju külastajaid. Puu külge kinnitatud kaameraga saavad metsasõbrad loomade tegevust jälgida. Kaamera pildistab iga liikumist, nüüd on metsameestel ka meist lõbusaid fotosid.

Keset metsa oli posti otsas soolakivi. Metssead olid posti päris karvaseks kraapinud ning see oli pehme nagu nuustik. Proovisime

ka ise puud limpsida - täitsa soolane!

Raja kõrval märkasime, et väikeste kuusekeste ladvad olid siniseks värvitud. Nii kaitsevad metsamehed noori puud, et metsloomad neid ei rikuks.

Saime teada, et selle aasta puu on salapärase mörkja lõhnaga toomingas.

Loomade jälgi polnud ainult lumel, vaid ka puu otsas. Kitse ja põdra näritud oksad olid karva-

sed, aga jänesed näritud oks nagu noaga lõigatud.

Lumises vaikuses kuulsime ootamatult linnulaulu. See oli meid tervitama tulnud muusträhn.

Põneva metsaretke lõpetasime lõkke ääres. Kõpsetasime kõik koos vorste ja jõime vaarikavarreteed.

Suur aitäh vanematele, kes meid autodega metsa sõidutasid ja retke meiega kaasa tegid.

Silva Kolk ja Merike Jaska

Jälgi uudistamas

FOTO: Jüri Sulg

5 küsimust

Suure-Jaani vallast (3)

Eelmiste küsimuste õiged vastused:

1. jaanuar 1923
- August Nurk
- Iklarnet
1887. aasta jaanipäevane surnuaiapäeva
- Tääksi Vabatahtliku Tuletõrjeühingu seltsimaja

4. Küsib Jaan Hansen

1. Endine Olustvere vald tekkis 1876.a. vie valla liitmise tulemusena. Milliste?
2. Suure-Jaani Gümnaasiumi endine direktor ja paisjärve rajaja Ülo Köpp naases Suure-Jaani 1970. aastal. Kus ja kellena töötas ta enne seda?
3. 1878. a tähistati Joosep Kapi 25. ametiüubelit. Mida kinkis Joosepile C. R. Jakobson?

Leader projekti kolmas koolitus

28. veebruaril toimus Vastemõisa rahvamajas Leader projekti "Rohelise toote arendus" - projektijuht Eve Looe - raames 3. koolitus - "Nõelvilimine".

Hommikul kogunes Vastemõisa rahvamajja hulk inimesi, kes soovisid osaleda üritusel, kus käsitöömeister Maia Orava juhendamisel sai ülevaate nõelvilimisest ja omandati praktilisi võtteid selles tehnikas toodete valmistamiseks.

Rõõmsavärvilised materjalid ja usin töö tõi

varsti tulemusi, peagi olid valmis esimesed toredad käsitööd - nobedate sõrmede alt tuli välja ilusaid kevadlilli ja õunapuuisi, rohelise sambla värvi viltpinnasest sirgusid seened, pruuni kannu juurde leidsid koha lepatriinu ja teod. Väga huvitavad olid pruuni-beezikirju öökull ja suurte tiibadega kotkas ning lõbusad hiired. Kõik need motiivid suundusid oma eesmärgi - rohelise toote otsimise ja arenduse poole. Oli ka abstraktsemaid katsetusi, näiteks pehmest vildist mängutäring ja mitmesugused kaunistuselementid rõivastele. Fantaasialendu jätkus ja igaüks võis proovida selles tehnikas oma

ideid ellu viia ning tulemusest rõõmu tunda.

Väikesel kohvipausil sai maitsta naiste endi poolt kaasatoodud - sooja, lõhnavat koduleiba, kooke ning mitmesuguseid hoidiseid ja salateid.

Viltmistehnika oskuste omandamine ei osutunudki nii raskeks ja tulemused olid silmnähtavad ning käega katsutavad. Isevalmistatud meeldivad asjad, mis meie elu ilusamaks ja huvitavamaks võivad teha.

Päev lõppes igati positiivselt ja ma arvan, et kõigil oli midagi uut nii mõtete kui ka valmis esemete näol koju kaasa viia.

Juta Kobin

Olustverre ehitati Pikk Hermann

Eesti Koolispordi Liit ning A&T Sport kutsusid üles kõiki Eestimaa üldhariduskooli samaaegselt Vancouveri Talilõhkimängudega korraldama talvist tegevuspäeva.

Nii mõtlesime ka meie, et kasutame ära enneolematult rohke lumega talve ja proovime üheskoos midagi teha - ehitame õige lumelinna!

Kuna meie majanaabrid on põllutöömasinatega tegelevad noormehed, palusime neil kokku lükata mõne lumehunniku. Noormehed tegid asja südamega ja kuhjasid koolimaja õuele korralikud "alpmäed". Nädal aega kõndis kooli kehalise kasvatuse õpetaja Hele Saareoks lumelabidas käes nõutu näoga ümber hunnikute. Hiigelhunnikud pakkusid aga suurt lusti lastele, kes oma agarusega vormisid kiirelt paar liumäge ning uuristasid koopa ja tunnelid. Laste entusiasmi süttas õpetajadki. Kuna ehituspäev määrati vabariigi aastapäevaga kõrvuti, siis ei tekkinud enam küsimustki temaatikas. Nii sündis idee kujundada kooliõuele mini-Eesti koos mitme linnuse ja tähtsaima punkti - Toompeaga.

Kooli tuldi hommikul sportlikus ja soojas riietuses. Enne tõsist füüsilist tegevust tuleb alati sooritada korralik soojendus, see lahendati olümpiaga seonduvatest küsimustest koostatud viktoriiniga. Küsimused kuvati suurele ekraanile. Õige vastuse valikul tuli lapsel sooritada teatud liigutus. Näiteks plaksutada rütmi, teha venitusharjutusi ja muud. Kooli huvijuht ja muusikaõpetaja Agnes Kurg leidis just need õiged nipid, mis pani kogu koolipere lustiga kaasa elama, rääkimata küsimuste-vastuste harivast küljest.

Õiged vastused leitud, haarati kodust kaasa võetud töövahendid ja marsiti ehitustandritele. Ei vajatud siin enam õpetajate käsk ja korraldusi. Justkui isenesest jagunesid lapsed mitme lumekuhila vahel ja karm, kuid lõbus ehitustöö võis alata. Tööle taustaks kõlasid vanad eesti laulud.

Nagu igal korralikul ehitusel, nii vajati ka meil oskustöölisi. Siinkohal võiks nimetada neist mäe- ja liumeistreid, augu- ja tunnelikaevajaid, trepi- ja müüri-ladujaid, torni- ja transportitöölisi, labida- ja saemehi, ka muidumehi ja viilijaid. Töö käigus organiseerisid 9. klassi noormehed töövahendeid juurdegi. Näiteks ilmusid ehitusplatsile saed, millega oli ülihea saagida lumest kandilisi ehitusplokke. Plokkidest aga ehitati Pikk Herman,

mille tippu oli au heisata arhitektil endal sini-must-valge lipp. Et torn tõeliselt kõrge ja uhke sai, kasutati loomulikult redeli abi. Ära kulus ka ämbrite viisi vett.

Igal korralikul kindlusel on omad salakäigud ja tunnelid. Vanemate klasside noormehed - valades higi, verd ja pisaraid (no, kui aus olla, siis veri ja pisarad jäid tulemata, tegemist on nn kirjanduslik liialdusega) - kaevasid kindluse alla tõelise salakäigu. Ümber kindluse laoti usinate kätepaaride koostöös uhke „paekivist“ müür. Müüri ladumisel tuli ette ka kergeid varinguid, mis olid põhjustatud valmimistähataja kiirest läheneemisest, kuid nurinata tehti töö ümber - praaki meil ei sallita.

Ümber „Toompea“ võis näha valmimas teisi linnakuid, nt Lehola ja Vambola linnused.

Koolisöökla kulutatud energiat taastamas käidud, koguneti juba valminud kindluse müüride vahele, et osaleda vabariigi aastapäevale pühendatud aktusel. „Jää vabaks Eesti meri, jää vabaks Eesti linn...“ saatel kanti Olustvere Põhikooli ja Eesti lipud aktusepaigale. Võimsalt kõlas Eesti hümn üle Olustvere pargi põlispude latvade nii nagu ta kunagi varem pole kõlanud. Kooli direktor

riss Liivi Lindemann soovis õnne vabariigi sünnipäeva puhul ning tänas oma pidukõnes kõiki kohalviibijaid tubli ja ennatsalgava töö eest. Ehitustöös ise innukalt osalenuna ütles ta: „Õpime rõõmu tundma igapäevastest pisiasjadest ja väikestest toimetamisest. Ehitasime praegu koos oma väikesed tornid ja müürid, kunagi ehitate ise oma tõelised kindlused. Et seda hästi teha, peame hoidma iseennast, oma vanemaid ja kodu, kooli ja kaaslast. Hoiame oma Eestit!“

Aktuse lõppedes läksid väsinud töömehed kodu poole, kuid mitte kõik - nii umbes kümme mekond mütsitutti vilksatas aegajalt peakindlusest ja väiksematelt linnusteltki. Mõõdakäijad peatusid ja uudistasid enneolematut lumelinna. Kiidusõnu tehti eest ja gu külarahvalt veel mitmeks päevaks.

Lihtsast ideest sündis suur asi. Tulemuseks suur ja võimas lumelinnak. Kuid kindlusest tähtsam oli tegutsejate endi koostöövaim - see ühes hingamise rütm. Mõõdunud suvel laulupeolt alguse saanud hingus on saatnud meie kooliperet tänaseni ning loodame, et taolised ühisüritused kindlustavad veel edaspidigi selle sõnuleletamatu omatunde.

Tiina Jaeski

Lumelinna ehitajad „Toompeal“

FOTO: Erakogust

OMA-LOOMINGUT

Olgu ajad missugused, elame edasi

Ei murdnud meid mitmesaja aastane orjaaeg. Ärkamisaeg virge. Kallis vabaduse ja isecolemise aeg. Sõjaaeg. Pool sajandit... See aeg võinuks olemata olla. Ja nüüd kriis. Neid aegu ennegi olnud.

Kevadpäike soojust ja valgust jagab. Lähenev vihmapilv kosutust toob.

Sirgub heinakõrs, avaneb lilleõis. Mesi ja piim põues neil peidus.

Emake Maa - armas ja hell, iial ei väsi toitmast oma peret.

Pole näha aga kitsekest rohumaal, ega mesilindu askeldamas õiel. Pikkamööda leiab tagasitee väevõimuga kodumullast juurtega väljarebitud inimlaps.

Tööpuudus. Näpud põhjas. Ununenud eesiade talupojatarkus. Kuidas edasi elada? Pole midagi suhugi panna. Aidaku valitsus!

Kes ärkab, see märkab - kust otsast alata.

On ju loodud meile ustavad abilised - maamullas siblivad, omaenda kümme sõrme.

22. veebruar 2010

Tõndisoru memm

Eesti lipp

Eesti lipp on riigilipp, Eesti lipp on rahvuslipp. Meie lipp on lai ja pikk, Tema tee on olnud konarlik.

Värvi idee Tartus mõeldi, Lipust laulgi loodi. Arvati, et eeskujuks Soome, Et tema järgi värve loome.

Lõpuke endale lipu saime, Pika Hermani torni saime. Uhkust tunda võime meie, Lippu austage ka teie.

Lipp on üle saja aasta vana, Nii on homme, nii on täna. Olgem uhked lipu üle, Süütame selle auks me tule.

Raidi Aleksandrov
Tääksi Põhikooli 8. klass

Eesti Äikesevaatlejate Vörk otsib uusi vaatlejaid

Huvilistel palutakse endast teada anda kuni 25. märtsini 2010 tavakirjaga aadressil Sven-Erik Enno, Tartu Ülikooli Geograafia osakond, Vanemuise 46-326, Tartu, 51014 või e-posti aadressil seenno@ut.ee. Kirjas märkida kindlasti ära oma nimi ja täpne postiaadress. Rohkem infot äikesevaatlejate võrgu kohta Internetis aadressil <http://web.zone.ee/funnelcloud/eav.htm>

Suure-Jaani Huvikool kuulutab välja Paul Kondase 110. sünniaastapäevale pühendatud **NAIVISTLIKU KUNSTI KONKURSI „NII NAGU KONDAS“** Suure-Jaani valla lastele, noortele ja täiskasvanutele

Paul Kondas oli Suure-Jaani kooliõpetaja, koolijuht ja kohaliku kultuurielu edendaja. Ta oli väga mitmekülgne. Kirjutas luuletusi, näitemänge, mängis erinevaid muusikainstrumente ja tegeles fotograafiaga ning oli kirglik kala- ja jahimees.

Kondas uskus, et kunst teeb inimese heaks ja tegeles eluaeg maalimise, muusika, kirjanduse, teatri ja skulptuuriga. Kondase mitte eriti arvukas naivistlik looming sündis enamasti pensionieas 1950. aastate keskpaigast kuni 1980. aastate alguseni.

Iga tema maali saatis mõni lugu, mis oli tal peas keelenud teinekord aastaid. Nii on kõigi kunstikonkursil osalejate ülesandeks **mõelda välja lugu ja maalida see.**

Tööd maalida tugevale alusele või löuendile, tööde maksimaalne suurus 130x110 cm.

Tehnika: akriül, guašš, õli.

Iga töö tagaküljele kirjutada töö pealkiri, autori ees- ja perekonnanimi, vanus, kool, juhendaja nimi, kodune aadress ja telefon.

Konkurss toimub neljas vanuseastmes: 7-11 a; 12-14 a; 15-18 a; täiskasvanud. Auhinnad iga vanuserühma kolmele paremale.

Tööde esitamise tähtaeg **07. mai 2010.**

Tööd palume saata või tuua Suure-Jaani Huvikooli aadressil: Nurme 5, Suure-Jaani, 71502

Konkursile saabunud töödest seatakse Suure-Jaani kultuurimajas üles näitus, mis avatakse Suure-Jaani Huvikooli kevadpeol mais 2010.

Konkursile esitatud töid tagastatakse 17. detsembrini 2010.

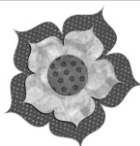
Toremaid maalitud lugusid!

Täiendav info telefonidel 437 7035; 5347 0785 või e-post: huvikool@suure-jaani.ee http://huvikool.suure-jaani.ee

ÕNNITLEME SÜNNIPÄEVALAPSI!

LAURA USSAAR	30.03.1918	92
LEIDA SIMONLATSER	01.03.1921	89
LINDA KAIS	29.03.1921	89
HELMİ TÖNISSON	15.03.1922	88
JOHANNA FELDMANN	18.03.1922	88
LINDA SAARETS	12.03.1923	87
VILMA MANKIN	08.03.1925	85
JOHANNES MIKSON	26.03.1925	85
LINA VEIKAR	27.03.1925	85
ERNST PIIR	11.03.1926	84
MARIE SÄRG	25.03.1926	84
ELLEN-VILHELMINE RASTO	20.03.1927	83
ANETE LILLEMÄE	24.03.1927	83
ENDEL PEDANIK	07.03.1928	82
HELGI KOITLA	13.03.1928	82
LEIDA KÄRNER	18.03.1928	82
LINDA PÖLDES	18.03.1928	82
MARTA AKENPÄRG	27.03.1928	82
LINDA LEPIK	28.03.1928	82
VALVE JÜRINDI	29.03.1928	82
AINO HANSCHMIDT	02.03.1930	80
HEINI PEET	22.03.1930	80
ELMAR KUKK	24.03.1930	80
VALVE PAAL	02.03.1935	75
AITA PALU	05.03.1940	70
TIJU HÄRM	15.03.1940	70
ENDEL KINK	28.03.1940	70
ENDEL JETS	18.03.1945	65
PEETER ZALID	20.03.1945	65
MARE NILSON	20.03.1945	65
HELDOR RABA	23.03.1945	65
LINDA KÖHLER	26.03.1945	65
MAIRE VEMAN	01.03.1950	60
EINAR KOLK	24.03.1950	60
ARLI AIDAK	07.03.1955	55
KALJU MUHATOV	08.03.1955	55
VLADIMIR HARITONOV	09.03.1955	55
HELVE RATAS	09.03.1955	55
MADIS JÜRGEN	10.03.1955	55
EDI GRÜNBAUM	11.03.1955	55
MAIRE TIIT	12.03.1955	55
MAIMU SEIN	13.03.1955	55
IMBI MÄGI	16.03.1955	55
ERICH HANSCHMIDT	21.03.1955	55
LY OJAKÄÄR	21.03.1955	55
ALLAR SOESOO	26.03.1955	55
LIIA PAJO	30.03.1955	55
EVE REIMAL	04.03.1960	50
TIJU VILPER	08.03.1960	50
LEMBIT REIMAL	13.03.1960	50
HIIE MARKUS	13.03.1960	50
MAIE REIMAL	13.03.1960	50
ARVI SAGUR	22.03.1960	50
VILJAR LOODE	24.03.1960	50
SIIRI KRUUSE	24.03.1960	50
TAUNO HÄRGINEN	26.03.1960	50
SVETLANA LINDER	26.03.1960	50
JAAK LEBEDEV	29.03.1960	50

Paala rahvamaja ja noortekeskus
TÄNAVAD OÜ Paalat
suure liumäe ja toreda vastlapäeva eest!

Paala rahvamajas märtsis
"NUKUNÄITUS"
Laste lemmiknukud ja nukud erakogust

Vastemõisa rahvamajas
26. märtsil kell 21
TANTSUÕHTU
ansambliga NAABRI VALVE
Info 526 4590
Pääse 100 krooni

Hobitantsijate Karikavõistluse II etapp
Suure-Jaani Gümnaasiumis 27. märtsil kell 13.
Võistluse korraldab Tantsuklubi Linavästriik.
Võistlevad ka Suure-Jaani paarid.
Treeningud toimuvad esmaspäeviti kell 19.30-21
Suure-Jaani kultuurimajas
Lisainfo 528 0730 Andi Linn

Ostan vanu autoakusid
Info telefonil 5631 6939

Juuksepikeenduste paigaldus, hooldus ja eemaldus.
Efektisalgud ja juukse kristallid.
Lisainfo telefonilt 5373 5877
või e-postiga eltsliis@gmail.com

Lp Vastemõisa piirkonna loomaomanikud
Sel aastal toimub **marutaudi vastu vaksineerimine** järgnevalt:
04. aprill - Kobruvere küla
11. aprill - Vastemõisa küla (10.00 endise arstipunkti parkla)
18. aprill - Lemmakõnnu, Kildu, Ilbaku, Paelama, Sandra külad
25. aprill - Ivaski küla
02. mai - Metsküla küla
Loomapidaja on kohustatud vaksineerima oma koerad ja kassid marutaudi vastu alates 3. elukuust kogu looma eluaja jooksul. Edaspidi toimub plaaniline vaksineerimine 2-aastase vahega, seega järgmine 2012. aastal. Vahepealsed vaksineerimised tuleb loomaomanikul eelnevalt kokku leppida.
Kompenseerimaks sõidukulu, maksab loomade vaksineerimine (olenemata nende arvust) omanikule 25 krooni. Eraldi väljakutsel väljaspool ringiaegu tuleb omanikul tasuda sõidukulu 5.-/km.
Info telefonidel 435 8511, 5340 8292
Aide Vendla

ILU- JA TERVISETUBA

Massaaž, kehahooldused, naaritsa ripsmepikendused, ilukivikeste paigaldus, ripsmete keemiline värvimine ja koolutamine.
Telefon 5623 6370

Annan konsultatsiooni kõigis kindlustusliikides.
Samas kindlustuslepingute sõlmimine.
Telefonid 433 4186, 5635 6178, Eeri Palu
Viljandi ja Valga esinduse juhataja

Parimad autokaubad - FIXUS!

OSTA INTERNETIST

Autokaubad
Varuosad
Autoremont
Keretööd
Diagnostika
Mootori remont
Sillastend
Telverehvid
Rehvi vahetus
Autoaudio
Audiopaigaldus
Autopesu
Jalggratid
Jalggratiste hooldus
Kinnitusevahendid (WURTH)
Tulekustutite taastamine

www.tuningparts.ee

ego Järeletraks

LEHOLA VARAHALDUS

Pärnu t. 10, Suure-Jaani, tel. 437 2222, faks 435 4210, mob. 505 4710, 5664 7500.
e-post pood@lv.ee, veeb www.lv.ee

Õnnitleme lapse sünni puhul!

Jaanika Sepal ja Jaan Roosil sündis tütar JOHANNA ROOSI

Tatjana ja Margo Kaisil sündis poeg LAURI

Mälestame

OSKAR MÖLDER	18.03.1925 - 01.02.2010
REIN TEESALU	09.05.1946 - 07.02.2010
JOHAN SAAR	30.01.1924 - 15.02.2010
AITA NÕMMIK	30.04.1933 - 19.02.2010
HILJA OTS	18.03.1943 - 19.02.2010

Reklaamkuulutuse (kuni 250 tähemärki) hind: ettevõtjal 150 krooni, eraisikul 15 krooni. Avaldame vaid reklaami, mille eest on eelneva kuu viimaseks tööpäevaks tasutud.

Ootame materjale hiljemalt eelneva kuu 26. kuupäevaks. Toimetusel on õigus teksti redigeerida lühendada.

Toimetaja
Leili Kuusk 526 9089
Lembitu pst 42, Suure-Jaani
tel 435 5433
leili.kuusk@suure-jaani.ee

Küljendus
Külliky Lohu
5345 3423
kikymina@gmail.com

Trükk
OÜ Vali Press
Pajusi mnt 22, Põltsamaa
tel 775 2491
Vali@estpak.ee

LEOLE

Suure-Jaani valla leht ilmub 1 kord kuus

e-post: leole@suure-jaani.ee http://www.suure-jaani.ee/leole